

کیت ایمنو آنزیماتیک (EIA) پادتن علم (۹۶ تستی)

کار سینو امبریونیک آنتی ژن (CEA)

موارد استفاده :

تعیین کمی CEA در سرم یا پلاسما

I. مقدمه :

کار سینو امبریونیک آنتی ژن (CEA)، گلیکوپروتئین توموری با منشأ جنینی است که در سال ۱۹۶۵ توسط گلد و فریمن کشف شد^(۱-۲). ۷۴.۵٪ تا ۵۵٪ این مولکول را کربوهیدرات تشکیل داده و وزن مولکولی آن ۱۵۵kDa-300kDa می باشد^(۳). CEA با دیگر مولکولها از جمله NCA (Non-specific Cross-reacting Antigen) شباهت ساختمانی زیادی داشته و چمگلی از اعضای خانواده CEA ها به شمار می آیند. همچنین این آنتی ژن به دلیل تشابه ساختمانی با زنجیره سنگین IgG، جزئی از خانواده ایمنوگلوبولین ها نیز محسوب می شود. CEA در طول دوران جنینی توسط سلولهای ایپی تلیوم اندومتر و پس از تولد عمدتاً در سلولهای سرطانی با منشأ لوله گوارشی تولید می شود^(۴). در سرطانهای غیر منشاء گوارشی از جمله سرطان ریه، معده، سینه، پانکراس، تخمدان و رحم نیز غلظتهای بالای CEA دیده می شود^(۵-۷). علاوه بر سرطانهای مذکور، در مواردی از قبیل سبروز کبدی، آنفیز مریوی، پولیپ مقعد، بیماریهای خوش خیم سینه و کولیت زخمی هم میزان CEA در خون افزایش می یابد. غلظت CEA در سرم افرادی که مقادیر زیادی سیگار می کشند نیز بالاتر از میزان آن در سرم افراد غیر سیگاری است. در سرطان کولون و سرطانهای دیگری که با افزایش میزان CEA همراه هستند، سطح این آنتی ژن در خون شاخص خوبی برای بررسی نحوه درمان و تغییر وضعیت بالینی بیماران می باشد. به عنوان مثال، افزایش سطح CEA پس از عمل جراحی، نشانگر عدم برداشت کامل غده یا متاستاتیک شدن آن است^(۸-۱۰). اندازه گیری میزان CEA به تنهایی جهت تشخیص سرطانهای عنوان شده کافی نبوده و بهتر است به همراه سایر روشهای تشخیص بکار برده شود.

II. اصول اندازه گیری :

کیت اندازه گیری کمی CEA بر مبنای سنجش واکنش ایمنوآنزیماتیک بر روی فاز جامد طراحی شده است. در این سیستم، آنتی بادی مونوکلونال موش که شاخص های آنتی ژنیک متمایزی را بر روی مولکول CEA شناسایی می کنند، استفاده شده است. ابتدا به حفره های پلی استایرن پوشیده شده با آنتی بادی های مونوکلونال CEA، استانداردها، سرم کنترل ها و نمونه های بیماران افزوده می شود. در حین انکوباسیون اول، CEA موجود در نمونه ها به آنتی بادی های ضد CEA متصل شده و سپس بقیه مواد از طریق تخلیه و شستشو از سیستم خارج می شوند. پس از شستشو، آنتی بادی دوم ضد CEA که به آنزیم پراکسیداز (HRP) متصل شده است به حفره ها افزوده می شود.

بعد از دومین انکوباسیون و شستشو، افزودن سوبسترای TMB (۳ و ۲-۵ وکتراتمیل بنزیدین) سبب ایجاد رنگ آبی توسط آنزیم می شود. شدت رنگ ایجاد شده با میزان CEA موجود در نمونه ها نسبت مستقیم دارد. رنگ زائی واکنش آنزیماتیک توسط محلول متوقف کننده خاتمه یافته و رنگ آبی ایجاد شده به رنگ زرد مبدل می شود. شدت رنگ به وسیله یک اسپکتروفتومتر مخصوص میکروپلیت در طول موج ۴۵۰ نانومتر اندازه گیری می شود. برای تعیین غلظت CEA نمونه ها ابتدا منحنی جذب نور استانداردها بر حسب غلظت CEA آنها رسم شده و سپس میزان غلظت CEA نمونه ها از روی منحنی استاندارد تعیین می گردد.

III. محتویات کیت :

محلولهای موجود در این کیت جهت انجام ۹۶ تست بوده و تاریخ انقضای هر یک بر روی ویال آن درج شده است. دمای مناسب برای نگهداری کیت ۸-۲۰ درجه سانتی گراد می باشد.

۱. **پلیت:** پلیت ۹۶ حفره ای پوشش داده شده با آنتی بادی های منوکلونال ضد CEA موش.

۲. **استاندارد صفر:** ۱ ویال ۴ میلی لیتری. از استاندارد صفر برای رقیق کردن نمونه ها نیز استفاده شود.

۳. **استانداردها:** ۶ ویال ۱/۵ میلی لیتری محلول سرم دار حاوی CEA انسانی. در محلول استانداردها از تیمروزال به عنوان نگهدارنده استفاده شده است. غلظت های دقیق CEA استانداردها که توسط استاندارد بین المللی (IRP 1st 73/601) سازمان بهداشت جهانی کالیبر شده اند بر روی برچسب آنها درج شده است.

۴. **کنترل های سرمی:** ۲ ویال ۱/۵ میلی لیتری سرم حاوی CEA انسانی، PBS و تیمروزال، غلظت های دقیق CEA کنترل های سرمی بر روی برچسب کنترل ها درج شده است.

۵. **ردیاب آنزیمی:** یک ویال ۱۲ میلی لیتری آنتی بادی منوکلونال ضد CEA متصل به پراکسیداز (HRP) حاوی پروتئین و تیمروزال.

۶. **بافر رقیق کننده:** یک ویال ۶ میلی لیتری PBS، پروتئین و تیمروزال.

۷. **محلول شستشو غلیظ (20x):** یک ویال ۲۵ میلی لیتری حاوی PBS-Tween20 و تیمروزال.

۸. **محلول رنگ زا:** یک ویال ۱۱ میلی لیتری حاوی TMB.

۹. **محلول متوقف کننده واکنش:** یک ویال ۱۲ میلی لیتری H₂SO₄ ۰/۲ نرمال.

IV. وسایل مورد نیاز (این وسایل همراه کیت عرضه نمی شوند):

- دستگاه اسپکتروفتومتر میکروپلیت با دامنه جذب نوری ۳-۰ در طول موج ۴۵۰ نانومتر با دیفرانسیل ۶۳۰ نانومتر.
- میکروپلیت قابل تنظیم بر روی ۵۰ و ۱۰۰ میکرولیتر و تیپ های یک بار مصرف.
- آب مقطر یا آب دیونیزه برای رقیق کردن محلول شستشو.

V. نحوه جمع آوری و آماده سازی نمونه ها:

نمونه مناسب جهت اندازه گیری CEA، سرم یا پلاسما می باشد. بیمار می باشد. این نمونه ها به مدت یک تا دو هفته در دمای ۸-۲۰ درجه سانتی گراد قابل نگهداری است. برای نگهداری نمونه ها به مدت طولانی تر، سرم یا پلاسما می بیمار را در حجم های کم تقسیم نموده، در ۲۰- درجه سانتی گراد نگهداری نمایند. بهتر است از ذوب شدن و یخ زدن مکرر نمونه ها اجتناب شود. برای اندازه گیری CEA نمونه های منجمد شده، ابتدا نمونه را در حرارت اتاق ذوب نموده، سپس با حرکت دست یکنواخت نمایند. برای یکنواخت کردن نمونه ها از Vortex نباید استفاده نمود. برای اندازه گیری دقیق نمونه هایی که میزان CEA آنها بیش از آخرین استاندارد است، ابتدا نمونه ها را با استاندارد صفر رقیق کرده، سپس اندازه گیری مجدد بعمل آورید. بدیهی است در محاسبه نتایج این نمونه ها، ضریب رقت منظور می شود.

VI. روش کار :

قبل از شروع کار دمای تمامی محلولها باید به دمای اتاق برسد.

محلول شستشوی غلیظ به نسبت یک به بیست با آب مقطر یا دیونیزه رقیق شود. (یک حجم محلول شستشوی غلیظ به ازاء ۱۹ حجم آب) محلول شستشوی رقیق را تا یک هفته در دمای ۸-۲۰ درجه سانتی گراد می توان نگهداری کرد. در صورت مشاهده کریستال در محلول غلیظ شستشو، ویال را به مدت چند دقیقه در ۳۷ درجه سانتیگراد قرار دهید تا محلول یکنواخت گردد.

- ابتدا ۱۰۰ میکرولیتر از استانداردها، سرم کنترل ها و سرم بیماران را داخل حفره ها ریخته و به آن ۵۰ میکرولیتر بافر رقیق کننده اضافه کنید. سپس با تکان دادن پلیت، محتویات حفره ها را به مدت ۱۵ ثانیه مخلوط نمایید.
- پلیت را به مدت ۳۰ دقیقه در دمای اتاق قرار دهید.
- حفره ها را ۴ مرتبه با ۳۰۰ میکرو لیتر محلول شستشو بشوئید.
- به هر حفره ۱۰۰ میکرولیتر از کوئوگه ضد CEA (HRP) افزوده و به مدت ۲۰ دقیقه در دمای اتاق قرار دهید.
- حفره ها را ۴ مرتبه با ۳۰۰ میکرولیتر محلول شستشو بشوئید.
- به هر حفره ۱۰۰ میکرو لیتر از سوبسترای TMB اضافه نمایید و به مدت ۱۰ ثانیه به آرامی تکان دهید.

۷. پلیت را به مدت ۱۵ دقیقه در دمای اتاق و در محلی تاریک قرار دهید.

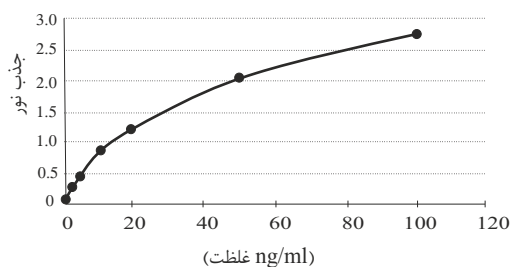
۸. ۱۰۰ میکرولیتر از محلول متوقف کننده واکنش را در هر حفره ریخته و به مدت ۱۰ ثانیه مخلوط کنید. میزان جذب نور حفره ها را در طول موج ۴۵۰ نانومتر (با دیفرانسیل ۶۳۰ نانومتر) حداکثر تا ۱۵ دقیقه بعد از افزودن محلول متوقف کننده، بخوانید.

VII. محاسبه نتایج :

پس از تعیین میزان جذب نوری استانداردها و نمونه ها و همچنین ترسیم منحنی استاندارد، غلظت CEA بیماران قابل محاسبه است. در منحنی مذکور که با استفاده از دستگاه الیزا ریدر (قابل برنامه ریزی) و یا به صورت دستی ترسیم می شود، محور X شاخص میزان جذب نور استانداردهای CEA در طول موج ۴۵۰ نانومتر و محور Y شاخص غلظت استانداردهای CEA بر حسب ng/ml می باشند. نتایجی که در جدول زیر آمده، فقط به عنوان مثال بوده و نبایستی بعنوان نتایج حاصل از آزمایش تلقی شود.

غلظت CEA (ng/ml)	جذب نور	نمونه
۰	۰/۰۴	استاندارد A
۲	۰/۲۴	استاندارد B
۵	۰/۴۸	استاندارد C
۱۰	۰/۸۰	استاندارد D
۲۰	۱/۲۲	استاندارد E
۵۰	۲/۰۴	استاندارد F
۱۰۰	۲/۷۲	استاندارد G
۸/۱	۰/۷۳	سرم

برای ترسیم منحنی از غلظت های مندرج بر روی ویال استانداردها استفاده نمائید.

VIII. مقادیر طبیعی:

با استفاده از سرم ۳۰۰ فرد سالم، مقادیر طبیعی CEA توسط کیت پادتن علم تعیین گردیده است. غلظت متوسط CEA در این نمونه ها 0.86 ng/ml با انحراف معیار 0.81 ng/ml می باشد. مقادیر طبیعی CEA در کتب فرانس برای افراد غیر سیگاری زیر 3 ng/ml و برای افراد سیگاری 5 ng/ml گزارش شده است^(۱).
توصیه می گردد هر آزمایشگاه با در نظر گرفتن غلظت سرمی CEA افراد سالم، دامنه طبیعی آن را تعیین نموده و از آن بعنوان مبنای مقایسه خود استفاده نماید.

IX. ویژگی های اختصاصی تست:

- حساسیت:** به حداقل غلظت CEA که اختلاف جذب نور آن نسبت به جذب نور استاندارد صفر، معنی دار باشد حساسیت کیت گفته می شود. این مقدار برای کیت CEA 3 ng/ml است.
- اثر هوک Hook:** در کیت EIA پادتن علم برای نمونه های رقیق نشده تا غلظت تقریبی 1 mg/ml اثر هوک مشاهده نشده است.
- مقایسه با روش الکتروکمی لومینسانس CEA:** برای بررسی همبستگی آماری غلظت CEA، بین کیت EIA پادتن علم و کیت Cobas غلظت CEA ۵۰۰ نمونه تصادفی با هر دو کیت اندازه گیری شد. مقایسه نتایج به دست آمده، ضریب همبستگی ۰/۸۷ را نشان می دهد.
- دقت:** شاخص دقت کیت با مقایسه تکرارپذیری جوابها به روش میان سنجی (Inter-assay) و درون سنجی (Intra-assay) تعیین گردیده است. برای این منظور ۴ نمونه سرم ده بار در یک دوره آزمایش (درون سنجی) و یکبار در ده دوره آزمایش متفاوت (میان سنجی) تعیین غلظت شده است. نتایج انحراف معیار (SD) و ضریب تغییرات (CV) در جدول زیر آمده است:

جدول شاخص دقت

میان سنجی			درون سنجی		
میانگین (ng/ml)	SD	%CV	میانگین (ng/ml)	SD	%CV
۶/۴	۰/۳	۵/۱	۴/۴	۰/۲	۵/۲
۹/۶	۰/۴	۳/۹	۱۰/۹	۰/۹	۸/۴
۳۲/۷	۱/۸	۵/۶	۳۶/۲	۱/۸	۴/۹
۶۳/۳	۲/۸	۴/۵	۷۷/۰	۲/۱	۲/۷

۵. **ریکاوری و رقت:** ریکاوری به حالتی اطلاق می شود که با افزودن حجم معینی از یک محلول با غلظت بالا، به نمونه رقیق تر، افزایش غلظت حاصل شود. برای تعیین ریکاوری، محلولی با غلظت بالای CEA به نمونه سرمی که غلظت پائینی از CEA دارد، افزوده شده است.
درصد ریکاوری طبق فرمول زیر محاسبه می شود:

$$\text{ریکاوری} (\%) = \frac{\text{غلظت اندازه گیری شده (ng/ml)}}{\text{غلظت پیش بینی شده (ng/ml)}} \times 100$$

دامنه درصد ریکاوری بدست آمده مابین ۹۱/۳ تا ۱۰۱/۳ می باشد.

جدول ریکاوری

ریکاوری %	غلظت اندازه گیری شده (ng/ml)	غلظت پیش بینی شده (ng/ml)	غلظت افزوده شده (ng/ml)
-	۳/۳	-	-
۹۱/۳	۲۱/۹	۲۴/۰	۲۰/۷
۱۰۱/۳	۳۸/۳	۳۷/۸	۳۴/۵
۹۸/۷	۴۷/۱	۴۷/۷	۴۴/۴
۱۰۱/۱	۵۴/۰	۵۳/۴	۵۰/۱

برای بررسی خطی بودن رفتهای CEA بر روی منحنی چندین نمونه سرمی غلیظ، پس از رقیق شدن متوالی با استاندارد صفر، اندازه گیری شده و نتایج یک نمونه بعنوان مثال در جدول زیر آورده شده است. دامنه درصد ریکاوری بدست آمده مابین ۹۳/۳ تا ۱۰۹/۸ می باشد.

جدول رقت

ریکاوری %	غلظت اندازه گیری شده (ng/ml)	غلظت پیش بینی شده (ng/ml)	رقت
-	۱۴۲/۳	-	-
۱۰۹/۸	۷۸/۱	۷۱/۱	۱:۲
۱۰۰/۲	۳۵/۷	۳۵/۶	۱:۴
۱۰۱/۱	۱۸/۰	۱۷/۸	۱:۸
۹۳/۳	۸/۳	۸/۹	۱:۱۶

X. References

- Gold P, Freedman SO. (1965) Demonstration of Tumor-specific Antigens in Human Colonic Carcinomata by Immunological Tolerance and Absorption Techniques. J Exp Med 121:439-462.
- Gold P, Freedman SO. (1965) Specific Carcinoembryonic Antigens of the Human Digestive Systems. J Exp Med 122:467-480.
- Thompson J A, et al. (1997): Molecular cloning of a gene belonging to the carcinoembryonic antigen gene family and discussion of a domain model. Proc Natl Acad Sci USA 84:2965-2969
- McKenzie KJ, et al. (1987): Expression of carcinoembryonic antigen, T antigen, and oncogene products as markers of neoplastic and preneoplastic colonic mucosa. Hum Pathol 18:1282-1286.
- Pascal RR, et al. (1977): Carcinoembryonic antigen: Immunohistologic identification in invasive and intraepithelial carcinomas of the lung. Arch. Pathol 101:568-571.
- Gion M, et al. (1986): Carcinoembryonic antigen ferritin, and tissue polypeptid antigen in serum and tissue: relationship with the receptor content in breast carcinoma. Cancer 57:917-922.
- Lahousen M, Stettner H, Pickel H, Urdl W, Purstner P. (1987), The predictive value of a combination of tumor makers in monitoring patitnts with ovarian cancer. Cancer 60:2228-32.
- Sikorsaka H, Shuster J, Gold P. (1988), Clinical applications of carcinoembryonic antigen. Cancer Det. prev. 12:321-55.
- Go VLW, Zamcheck N. (1982), The role of tumor makers in the management of colorectal cancer. Cancer 50:2618-23.
- Minton J, Chevinsky AH. (1989) CEA directed second-look surgery for colon andrectal cancer. Annales Chirurgiae e Gynecologiae, 78:32-37.

احتیاط!

با توجه به اینکه محلول های به کار رفته در این کیت ها حاوی مواد سمی مانند تیمروزال و مواد پروتئینی با منشأ انسانی و حیوانی هستند، و اینکه با هیچ تستی نمی توان از عدم وجود ویروس هایی چون HCV ، HBV ، HIV در این محلول ها اطمینان کامل حاصل کرد، خواهشمند است هنگام کار احتیاط های لازم از جمله استفاده از دستکش، امتناع از خوردن و آشامیدن و سیگار کشیدن، خودداری از پیت کردن با دهان و پرهیز از هرگونه تماس محلول با چشم و دست ها، رعایت شود.